Корінна Надія Миколаївна, аспірант кафедри фінансового права Навчально-наукового інституту права Університету Державної фіскальної служби України, вул. Університетська, 31, Ірпінь Київської області, 08200, тел.: (067) 449-42-43, e-mail: advocate.nnk@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0003-3105-1938>

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПЛАТЕЖІВ З ДОХОДІВ ВІД АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Анотація. Сучасний стан та подальший демократичний розвиток української адвокатури, забезпечення права на захист, доступ до належної та кваліфікованої правничої допомоги, в першу чергу, потребує вирішення проблемного та наболілого роками питання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності.

Оскільки держава Україна розвивається у європейському напрямку – доцільно та необхідно звернути увагу та взяти як приклад законодавчі норми та положення правового регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності саме європейський держав, розвиток та сталі умови життя у яких наближені до України. В даному випадку – це Республіка Хорватія.

Основну увагу приділено аналізу законодавства Хорватії щодо діючих форм адвокатської діяльності, правовому регулюванню сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності. Було виявлено, що хорватське законодавство не закріплює таких понять як «адвокат» та «адвокатська діяльність». Проте, у законодавстві закріплено, що лише адвокатам надано право надавати правову допомогу професійно, якщо інше не передбачено законом. Автором було виявлено, що професори та доценти юридичних дисциплін університетів Республіки Хорватія можуть надавати лише за винагороду юридичні консультації, як винагороду, а от надання інших форм правової допомоги заборонено.

Крім того, автором зроблено порівняльний аналіз сплати платежів від адвокатської діяльності в Республіки Хорватія та пострадянських країнах.

Робиться висновок про те, що податкове законодавство Хорватії містить норми, які встановлюють пільги для молодих адвокатів, надають можливість скористуватись податковими канікулами, які можуть становити від одного до трьох років.

Проаналізовано та визначено найоптимальніші форми для здійснення адвокатської діяльності в досліджуваних країнах, а також визначено доцільність запровадження в Україні встановлення для адвокатів обов'язкового страхування. Зокрема, обов'язковому страхуванню відповідальності перед третіми особами за шкоду, заподіяну під час виконання діяльності, зазначеної у статті цього Закону.

Ключові слова: адвокат, адвокатська діяльність, оподаткування, сплата платежів з доходів адвокатської діяльності, податкове навантаження.

Korinna Nadiia Mykolaivna, Postgraduate Student of the Department of Financial Law of the Educational and Scientific Institute of Law of the University of the State Fiscal Service of Ukraine, street University, 31, Irpin, Kyiv region, 08200, tel.: (067) 449-42-43, <https://orcid.org/0000-0003-3105-1938>

INTERNATIONAL EXPERIENCE OF LEGAL REGULATION OF PAYMENTS FROM INCOME FROM ADVOCACY

Abstract. The current state and further democratic development of the Ukrainian bar, ensuring the right to defense, access to adequate and qualified legal assistance, first of all, requires solving the problematic and painful for years the issue of payment of income from advocacy.

As the country of Ukraine is developing in the European direction, it is expedient and necessary to pay attention and take as an example the legislative norms and provisions of legal regulation of payment of income from advocacy activities of European countries, development and living conditions of which are close to Ukraine. In this case, it is the Republic of Croatia.

The main attention is paid to the analysis of the legislation of Croatia on the current forms of advocacy, the legal regulation of payment of income from advocacy. It was found that Croatian law does not enshrine such concepts as «lawyer» and «advocacy». However, the law stipulates that only lawyers have the right to provide legal assistance professionally, unless otherwise provided by law. The author found that professors and associate professors of law in universities of the Republic of Croatia can provide legal advice only for a fee, but the provision of other forms of legal aid is prohibited.

In addition, the author made a comparative analysis of the payment of fees from advocacy in the Republic of Croatia and post-Soviet countries.

It is concluded that the tax legislation of Croatia contains rules that establish benefits for young lawyers, provide an opportunity to take a tax vacation, which can range from one to three years.

The most optimal forms for advocacy in the studied countries are analyzed and determined, and the expediency of introducing compulsory insurance for lawyers in Ukraine is determined. In particular, compulsory liability insurance to third parties for damage caused during the performance of activities specified in the article of this Law.

Keywords: lawyer, advocacy, taxation, payment of income from advocacy, tax burden.

Постановка проблеми. У статті викладено результати аналізу законодавчих норм та положень правового регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності у європейських державах, розвиток та сталі умови життя у яких наближені до України, а саме у Республіці Хорватія.

Наголошується на тому, що в Республіці Хорватія сплата платежів з доходів від адвокатської діяльності не є досконалим, та однозначно потребує обговорення та змінення в бік зменшення податкового навантаження. Зазначається про необхідність та доцільність взяття за приклад положення законодавства про

адвокатуру Республіки Хорватія у частині сплати адвокатами щорічних обов'язкових платежів – це питання страхування адвокатської діяльності. Основна увага приділяється правовому регулюванню сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності у такій формі, як індивідуальна адвокатська діяльність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання саме оподаткування адвокатської діяльності в зарубіжних країнах було приділено науковцем І. Садовською у дисертаційній роботі «Адвокатська діяльність як об'єкт податково-правового регулювання», 2020 рік, за результатами чого було встановлено, що в колишніх республіках СРСР, а саме Республіці Казахстан, Республіці Таджикистан, Республіці Узбекистан, Республіці Туркменістан, Киргизькій Республіці, Азербайджанській республіці, Литовській республіці та Естонії, оподаткування доходів від провадження адвокатської діяльності залежить від обраної організаційної форми такої діяльності, а аналіз законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність іноземних країн дозволяє стверджувати, що адвокати здійснюють адвокатську діяльність індивідуально або в певних адвокатських утвореннях, які мають статус юридичних осіб [1]. Крім того науковець незначну увагу приділила оподаткуванню адвокатської діяльності таким європейським державам як Німеччина та Франція. Досвід правового регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності в Республіці Хорватія українськими вченими ще не розглядався.

Метою статті є аналіз законодавчих норм та положень правового регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності у європейських державах для перейняття позитивного досвіду та вироблення пропозицій та рекомендацій щодо вдосконалення вітчизняного законодавства.

Виклад основного матеріалу. Стан сучасного правового регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності, які призведуть до балансу як держави, так і платника обов'язкових платежів, зборів та внесків на даний час не є оптимальним. Проте, в умовах сьогодення держава потребує значних надходжень до бюджету країни, зокрема і шляхом отримання грошових коштів від сплати резидентами платежів з доходів, в тому числі і від адвокатської діяльності. А тому, шляхом приведення чинного законодавства у частині оподаткування та сплати обов'язкових платежів, зокрема єдиного соціального внеску, адвокатами, що здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, ми зможемо наблизити українську адвокатуру до світових стандартів.

Відповідно до проведеного дослідження І. Садовської, в пострадянських країнах, як власне і Україна, розмір податкового навантаження від адвокатської діяльності в цих країнах значно нижчий, ніж в Україні, і це пропри те, що вимоги до здійснення адвокатської діяльності наближені до українського законодавства про адвокатську діяльність. Зокрема, це надання права адвокату здійснювати свою діяльність в юридичній консультації, яка створюється в колегії адвокатів, або індивідуально без реєстрації юридичної особи, а також заснувати самостійно або спільно з іншими адвокатами адвокатську контору, адвокатський кабінет, адвокатське бюро чи адвокатську фірму. Адвокати є платниками податків та податковими агентами [1]. У Республіці Казахстан доходи адвоката оподатковуються за ставкою 10% виходячи із суми отриманого доходу за місяць

та з урахуванням податкового вирахування з цієї суми внесків на обов'язкове соціальне медичне страхування, де індивідуальний прибутковий податок адвокати сплачують щомісяця не пізніше 5 числа наступного місяця на підставі Кодексу «Про податки та інші обов'язкові платежі до бюджету» (Податковий кодекс) [2]. Також адвокати є платниками соціального податку, який обчислюється у двократному розмірі місячного розрахункового показника, встановленого законом про республіканський бюджет. Сума соціального податку визначається як різниця між обчисленим соціальним податком і сумою соціальних відрахувань згідно Закону Республіки Казахстан «Про обов'язкове соціальне страхування» [3]. У разі перевищення суми соціальних відрахувань до Державного фонду соціального страхування над сумою обчисленого соціального податку сума такого податку, що підлягає сплаті до бюджету, вважається рівною нулю. Соціальний податок необхідно сплатити не пізніше 25 числа місяця, наступного за податковим періодом.

У Киргизькій Республіці відповідно до Податкового кодексу Киргизької Республіки адвокати є платниками прибуткового податку, де доходи адвоката оподатковуються за ставкою 10%. Податковим періодом з прибуткового податку є календарний рік [4].

Фактично, за подібним принципом та законодавчою базою побудоване правове регулювання оподаткування доходів від здійснення адвокатської діяльності, з деякими незначними відмінностями в організаційних формах адвокатської діяльності, і в інших пострадянських країнах. Відмінності полягають у організаційних формах адвокатської діяльності.

Лише Естонія, як пострадянська країна, в тому числі Німеччина та Франція має інший підхід до адвокатської діяльності, де передбачено, що надання адвокатами юридичних послуг являє собою підприємницьку діяльність [1]. Адвокатська діяльність здійснюється в організаційних формах адвокатського товариства та адвоката, який провадить діяльність як фізична особа – підприємець. Адвокатське товариство може діяти в якості повного товариства, командитного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю або акціонерного товариства. Адвокат, який здійснює діяльність як фізична особа – підприємець, повинен зареєструватися в комерційному реєстрі за місцем свого знаходження. При цьому фірмове найменування адвокатського товариства або адвоката, який здійснює адвокатську діяльність як фізична особа – підприємець, має містити слова «адвокатське бюро» або «адвокат» [5]. У зв'язку з тим, що відповідно до естонського законодавства адвокатська діяльність є підприємницькою, адвокатське товариство та адвокат, який здійснює діяльність як фізична особа – підприємець, є платниками прибуткового податку, соціального податку, податок з обороту, а також можуть бути платниками земельного податку [6, 7, 8, 9]. Проаналізувавши питання правового регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності у пострадянських країнах можна зробити висновки, що адвокатська діяльність або взагалі звільнена від оподаткування, або складає 10% від доходу, що, відповідно значно, зменшує податкове навантаження як на адвокатів, так і на їх клієнтів. Закон, що регулює організацію та діяльність адвокатури як незалежної та автономної організації, яка надає юридичну допомогу фізичним та юридичним особам у здійсненні та захисті

їхніх прав та законних інтересів у Республіці Хорватія «Про адвокатуру», зазначає, що Хорватська адвокатська палата є професійною незалежною асоціацією адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність та отримують за це винагороду [10]. Більше того, як і в Україні, всі адвокати, які діють на території Хорватії, повинні бути членами цієї асоціації. На даний час у Хорватії трохи більше ніж 6000 адвокатів разом із стажерами, поза як в Україні кількість адвокатів близько 62000, і це без врахування стажерів, загальна статистики по яких в Україні відсутня [11]. Відповідно до ст. 27 Конституції Республіки Хорватія адвокат незалежним та має право на надання оплатної та безоплатної правової допомоги кожному на території держави Республіка Хорватія [12]. 18 лютого 1994 року, тобто фактично на два роки пізніше, ані ж в Україні, Собор (Хорватський парламент) прийняв новий Закон «Про адвокатуру» (далі – Закон № РА4-11/1-94)[10].

Відповідно до положень даного Закону чіткого визначення поняття «адвокат» та «адвокатська діяльність» він не містить. Проте, відповідно до ст. 5 цього закону, як і в Україні, лише адвокатам надано право надавати правову допомогу професійно, якщо інше не передбачено законом. Професори та доценти юридичних дисциплін університетів Республіки Хорватія можуть надавати лише за винагороду юридичні консультації, як винагороду, а от надання інших форм правової допомоги заборонено [10]. Також, у ст. 18 Закону № РА4-11/1-94 встановлено право адвоката на гонорар та винагороду успіху (гонорар успіху). Так, адвокати мають право на винагороду за свою роботу та на відшкодування витрат, пов'язаних з виконанням адвокатської діяльності відповідно до тарифу, визначеного та виданого Палатою адвокатів. Для захисту відповідно до службового становища розмір винагороди за працю адвоката визначається Міністерством юстиції, а тариф публікується в Офіційному віснику Міністерства юстиції Хорватської Республіки [13]. Крім того, відповідно до ст. 19 Закону № РА4-11/1-94 у майнових питаннях адвокати можуть домовлятися з клієнтом про винагороду за їхню роботу та пропорційно до досягнення позитивного результату у тій чи іншій судовій справі, які вони вживатимуть для клієнта, знову ж таки відповідно до тарифу адвоката. Верхня межа відсотка винагороди успіху визначається у тарифі адвоката. Ми вважаємо, що цей досвід для української адвокатури стане корисним. Є і визначення у Законі № РА4-11/1-94 щодо надання адвокатами безкоштовної юридичної допомоги, а саме у ст. 21 Закону, відповідно до якої палата зобов'язана надавати безоплатну правову допомогу жертвам Вітчизняної війни та особам, що перебувають під соціальним загрозою, у правових питаннях, у яких ці особи реалізують права, пов'язані з їхнім становищем, а також в інших випадках, передбачених загальними актами Палати [14].

Щодо форм адвокатської діяльності, то відповідно до розділу III Закону № РА4-11/1-94 адвокат має право здійснювати адвокатську діяльність лише за однією із форм, а саме: юридична компанія, яка відповідно до ст. 27 Закону № РА4-11/1-94 створюється як публічна компанія; адвокатське бюро, яке можуть створити два або більше адвокатів, зареєстрованих у реєстрі адвокатів Палати адвокатів, зі статусом юридичної особи (юридична фірма). Відповідно до ст. 28 Закону № РА4-11/1-94 членами юридичної компанії можуть бути тільки

адвокати. Письмовий договір про заснування товариства повинен регулювати права та обов'язки учасників товариства, тобто інших учасників товариства [10]. Відповідно до ст. 29 Закону № РА4-11/1-94 юридичну допомогу в юридичній компанії можуть надавати лише адвокати та адвокати -стажисти, а от адвокати, які працюють у юридичній компанії, не обов'язково повинні бути учасниками компанії [10]. Згідно із ст. 31 Закону № РА4-11/1-94 для створення юридичної компанії адвокати -засновники зобов'язані отримати попередню згоду Палати, яка оцінює, чи відповідає установчий договір закону, статуту та іншим загальним актам Палати та Кодексу Етика. Без цієї згоди компанія не може бути внесена до реєстру компаній. Юридична компанія зобов'язана повідомити Палату про внесення до реєстру компаній не пізніше ніж за 3 дні після отримання рішення компетентного суду. Палата зобов'язана внести новостворену юридичну компанію до реєстру юридичних фірм не пізніше ніж за 3 дні з дня отримання повідомлення про внесення до реєстру компаній [10]. Юридична компанія або її окремі учасники не можуть надавати юридичну допомогу до внесення запису до реєстру юридичних фірм [10]. Крім того, відповідно до ст. 33 Закону № РА4-11/1-94 члени юридичної компанії, створеної як публічна компанія, несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями юридичної компанії. Положення закону, що регулює компанії, застосовуються до відповідальності учасників юридичної фірми, заснованої як товариство з обмеженою відповідальністю, за винятком випадків, зазначених у п. 14 ст. 44 цього Закону [10]. Також важливою, є норма щодо обов'язкового страхування відповідальності адвоката, передбачена Законом № РА4-11/1-94. Так, відповідно до ст. 44 Закону № РА4-11/1-94 адвокат зобов'язаний застрахуватися від відповідальності за шкоду, яку він міг би заподіяти третім особам, займаючись адвокатською діяльністю. Договори страхування відповідальності для адвокатів, які є учасниками публічної компанії, та для адвокатів, які працюють у компанії, укладаються компанією. Договори страхування юридичної фірми, заснованої як товариства з обмеженою відповідальністю, та адвокатів, які працюють у компанії, укладаються компанією. Умови страхування можуть передбачати відшкодування шкоди безпосередньо адвокатом до певної суми. У разі зміни умов страхування адвокат зобов'язаний після отримання повідомлення Палати негайно узгодити своє страхування зі зміненими умовами. Адвокат або юридична фірма зобов'язана належним чином продовжити страхування відповідальності та подати копію страхового полісу до Палати та повідомити про будь-які зміни, що відбулися під час страхування, протягом 8 днів з дня укладення страхового полісу або зміни протягом страхування. Палата може укласти страхування відповідальності для всіх адвокатів у Республіці Хорватія. У цьому випадку адвокати зобов'язані сплатити Палаті страховий збір. Порухення обов'язку страхування від відповідальності, тобто виплата компенсації Страховій палаті, є більш серйозним порушенням обов'язків адвоката. Страховики зобов'язані укласти договір про страхування відповідальності з адвокатом або юридичною фірмою, яка подає запит на укладення договору, або з Палатою, і про укладений договір страхування відповідальності, а також про будь-які зміни, що відбуваються під час страхування протягом 8 днів повідомити про це Палату. Умови страхування визначаються спільно страховиками в Республіці Хорватія за погодженням з

Міністерством юстиції та Палатою. Страховики зобов'язані визначити страховика, який представлятиме їх у кожному наступному році. Якщо страховики не роблять цього, не пізніше кінця жовтня поточного року, представник страховика вважається страховиком, визначеним Міністерством. Рішення Міністерства з цього приводу не є адміністративним актом. Якщо угода, зазначена у попередньому абзаці цієї статті, не буде досягнута протягом тридцяти днів з прохання будь-якої зі сторін до двох інших сторін, вона приймає рішення щодо умов страхування на пропозицію будь-якої зі сторін [10]. Крім того, функціонує постійно обраний суд при Торгово -промисловій палаті Хорватії. Рішення Постійного арбітражного суду, яке визначає умови страхування на наступний рік, є остаточним і поширюється на всіх страховиків, міністерство, палату та адвокатів, тобто юридичні компанії. Вважається, що адвокат, тобто юридична фірма, уклала договір страхування під час подання заяви про страхування, незалежно від того, чи була відповідь, зазначена у пункті 8 цієї статті, на той момент [10]. Якщо адвокат навмисно чи з грубої необережності заподіяв шкоду третій стороні, страховик, який відшкодував шкоду третій стороні, має право на звернення до адвоката, тобто юридичної фірми. Мінімальна страхова сума для кожного адвоката повинна становити 800000,00 кун за застраховану справу без обмеження кількості справ, тобто близько 3400000,00 гривень [10]. Відповідальність кожного адвоката у спільній адвокатській конторі та будь -якого адвоката, який працює у юридичній компанії, має бути застрахована на зазначену суму. Відповідальність юридичної фірми, створеної як товариство з обмеженою відповідальністю, має бути застрахована до мінімальної суми 9000000,00 кун за кожний страховий випадок, не обмежуючи кількість страхових випадків, тобто близько 38000000,00 гривень. У разі, якщо товариство з обмеженою відповідальністю не уклало договір страхування на найменшу суму 9000000,00 кун., члени товариства несуть солідарну відповідальність за зобов'язаннями товариства до мінімальної страхової суми, встановленої для цієї компанії [10]. Отже, виходячи із вищевикладеного, страховий внесок є одним із обов'язкових публічних щорічних платежів адвоката у Хорватській Республіці.

Відповідно до Закону Хорватської Республіки «Про податок на доходи» (далі – Закон № 01-081-04-3740/2) [15], який набрав чинності із 01 січня 2021 року, визначається та сплачується податок на прибуток [15]. Згідно із ст. 29 вказаного Закону № 01-081-04-3740/2, яка визначає право на самостійну діяльність, тобто самозайняті особи, саме у ч. 2 зазначається поняття «професійна діяльність», де професійною діяльністю вважається професійна діяльність фізичних осіб, які на цій підставі є обов'язково застрахованими відповідно до положень, що регулюють обов'язкове страхування, тобто діяльність фізичних осіб, для яких це основна діяльність та які внесені до реєстру доходів платників податків на цій підставі. Особливо враховується діяльність таких вільних професій, зокрема, як самостійна діяльність медичних працівників, ветеринарів, юристів, нотаріусів, аудиторів та іншої подібної діяльності [15]. Визначення доходу від самозайнятості передбачено ст. 30 Закону № 01-081-04-3740/2 відповідно до якої дохід від самостійної роботи – це різниця між операційними надходженнями та операційними витратами, понесеними у податковому періоді [15]. Ст. 31 Закону

№ 01-081-04-3740/2 встановлений перелік надходжень від самостійної діяльності, а ст. 32 цього Закону – перелік видатків на основі самостійної діяльності, які не визнаються для цілей оподаткування при визначенні доходу від самостійної зайнятості: - 50% витрат на розваги (харчування, подарунки з тисненням логотипом компанії або без нього, витрати на свята, спорт, відпочинок, витрати на користування особистими автотранспортними засобами, човнами, літаками, будинками для відпочинку), та інше. [15]. Визначення авансового податку на прибуток при самостійній роботі регулюється ст. 37 Закону № 01-081-04-3740/2, де вказано, що у разі доходу від самостійної зайнятості, зазначеного у ст. 29 цього Закону, та доходу, який оподатковується у порядку, встановленому для самостійної зайнятості відповідно до ст.ст. 30-35 цього Закону щомісячний аванс визначається та сплачується на підставі даних у поданій річній декларації з податку на прибуток. Платники податків сплачують щомісячний авансовий податок на прибуток, визначений у порядку, зазначеному у пункті 1 цієї статті, за місяці, що настають за місяцем, у якому закінчився строк подання річної податкової декларації до граничного строку подання наступної річної податкової декларації. Податкова адміністрація може на вимогу платника податків змінити суму авансу. Запит ґрунтується на поданні, яке містить усі основні компоненти з податкової декларації. Платник податків, який розпочинає самостійну діяльність, не сплачує аванси з податку на прибуток до подання першої річної податкової декларації. Аванси з податку на прибуток, зазначені у пункті 1 цієї статті, сплачуються щомісяця до останнього дня місяця за попередній місяць, виходячи з даних, зазначених у річній податковій декларації за попередній податковий період, щоб податок відповідалість, за якою визначається аванс, поділяється на кількість місяців того самого періоду, в якому здійснювалася самозайнятість. Якщо платник податку у щорічній податковій декларації, крім доходів від самостійної діяльності, також зазначає доходи з інших джерел, авансовий податок на наступний період визначається лише з податкового зобов'язання, що впливає із самостійної діяльності [15]. Податкова адміністрація може, на підставі перевірки та нагляду, даних з опрацьованих річних податкових декларацій або інших даних про операції платника податків, якими вона володіє, змінити рішення про виплату авансів, якщо воно видано, або видати рішення та визначити нові суми щомісячних авансів. Також, ст. 39 Закону № 01-081-04-3740/2 визначено авансовий податок на прибуток з інших доходів, відповідно до якого попередній податок на прибуток з інших доходів відповідно до п. 1 ст. 39 цього Закону сплачується у вигляді відрахування у розмірі 20% без визнання особистого вирахування, зазначеного у ст. 14 цього Закону [15]. Поняття річної бази оподаткування встановлено ст. 18 Закону № 01-081-04-3740/2 - це загальна сума доходу від самостійної зайнятості, відповідно до пункту 2 цієї статті та інших доходів, які не вважаються остаточними, за вирахуванням особистого відрахування, зазначеного у ст.ст. 14-16 цього Закону, якщо інше не регулюється цим Законом [15]. І найголовніше, річний податок на прибуток регулюється ст. 46 Закону № 01-081-04-3740/2. Так, річний податок на прибуток визначається відповідно до бази оподаткування, зазначеної у ст. 18 цього Закону, а річний податок, зменшений таким чином, зменшується на 50% пропорційної частини податкового зобов'язання, що відноситься до пенсії, або на 50% пропорційної

частини податкового зобов'язання, що відноситься до інших доходів від самостійної зайнятості, якщо платник податку проживає та проживає в зоні одиниць місцевого самоврядування, класифікованих у I групі відповідно до рівня розвитку відповідно до спеціального положення щодо регіонального розвитку Республіки Хорватія та / або міста Вуковар, визначеного відповідно до спеціального положення про реконструкцію та розвиток міста Вуковар [15].

Річний податок на прибуток, визначений відповідно до бази оподаткування, може бути зменшений згідно умов визначених у ст. 18 цього Закону [15]. Також, ст. 44 Закону № 01-081-04-3740/2 передбачає стимулювання зайнятості, зокрема і адвокатської діяльності, де платники податку на прибуток, які здійснюють самостійну діяльність, зазначену у ст. 29 цього Закону, можуть додатково зменшити свій дохід від самостійної роботи у податковому періоді на суму виплаченої заробітної плати та сплачених внесків на заробітну плату новим працівникам. Платники податку на прибуток, які здійснюють незалежну діяльність, зазначену у ст. 29 цього Закону, можуть додатково зменшити свої доходи від самостійної зайнятості на розмір державної допомоги на освіту та навчання та на суму допомоги у невеликій вартості для проведення практичних занять та навчання відповідної системи торгівлі відповідно до спеціальних правил [15].

Наразі нами було розглянуто та досліджено, в більшій частині, оподаткування самозайнятих осіб, оскільки наше завдання полягає у дослідженні безпосередньо регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності. Беручи до уваги, що регулювання сплати платежів юридичних компаній та адвокатських бюро (фірм) здійснюють у загальному порядку, без виокремлення безпосередньо адвокатської діяльності, питання регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності можливо дослідити лише у частині адвокатської діяльності у формі самозайнятої особи.

Висновки. В будь-якому випадку, аналізуючи законодавство зарубіжних країн про адвокатуру, а також правове регулювання сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності, можна зробити висновок, що однозначно сплата платежів з доходів від адвокатської діяльності не є досконалим, та однозначно потребує обговорення та змінення в бік зменшення податкового навантаження. В цій частині більш оптимальним та наближеним до адекватних розмірів сплати платежів від адвокатської діяльності є досвід та практика колишніх пострадянських країн – Республіки Казахстан, Республіки Таджикистан, Республіки Узбекистан, Республіки Туркменістан, Киргизької Республіки, Азербайджанської республік, Литовської республіки та Естонія.

В той же час, необхідно та доцільно взяти приклад із законодавства про адвокатуру Республіки Хорватія у частині сплати адвокатами щорічних обов'язкових платежів – це питання страхування адвокатської діяльності та закріплення в законодавстві поняття «гонорар успіху» та встановлення обмеження граничними відсотками. Також, привабливим є і внесення змін до Податкового кодексу України у частині заохочення діяльності, зокрема адвокатів, у якості самозайнятих осіб шляхом відповідного звільнення від сплати платежів з доходів від адвокатської діяльності як мінімум на рік, а за певних обставин, і на три роки.

Література:

1. Садовська І.О., Адвокатська діяльність як об'єкт податково-правового регулювання, дисертація, 2020 рік. <https://nrat.ukrintei.ua/searchd>
2. Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) от 25 декабря 2017 года № 120-VI. https://online.zakon.kz/document/?doc_id=36148637&doc_id2=36148637#pos=4;-98&pos2=1281;-98
3. Закон Республики Казахстан «Об обязательном социальном страховании» от 26 декабря 2019 года № 286-VI ЗПК. https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32615593#pos=5;-108
4. Налоговый кодекс Кыргызской Республики: Закон Кыргызской Республики от 17 октября 2008 года № 230. <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/202445>
5. Об адвокатуре: Закон Эстонии от 21 марта 2001 года. <https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%D0%91%20%D0%90%D0%94%D0%92%D0%9E%D0%9A%D0%90%D0%A2%D0%A3%D0%A0%D0%95%2010.06.2018.pdf>
6. О налогообложении: Закон Эстонии от 20 февраля 2002 года. https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%9E%D0%9E%D0%91%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%98%D0%98_18032015.pdf
7. О подоходном налоге: Закон Эстонии от 15 декабря 1999 года. https://v1.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%D0%9F%D0%9E%D0%94%D0%9E%D0%A5%D0%9E%D0%94%D0%9D%D0%9E%D0%9C%20%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%95_01.07.2015.pdf
8. О социальном налоге: Закон Эстонии от 13 декабря 2000 года. https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%20%D0%BE%D0%D1%18081%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%BC%20%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B5_29.03.2015.pdf
9. О налоге с оборота: Закон Эстонии от 10 декабря 2003 года. https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%95%20%D0%A1%20%D0%9E%D0%91%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%A2%D0%90_01.07.2015.pdf
10. Zakon o odvjetništvu: Zakon Republike Hrvatske, PA4-11/1-94. Zagreb, 2. veljače 1994. <https://www.zakon.hr/z/176/Zakon-o-odvjetni%C5%A1tvu>
11. Ustav Republike Hrvatske, Klasa: 012-02/01-01/03 Zagreb, 25. travnja 2001. <https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske>
12. Гвоздій В.А. Кількість адвокатів в Україні перевищила 60 тисяч, НААУ, 2020 рік, <https://unba.org.ua/news/6744-kil-kist-advokativ-v-ukraini-perevishila-60-tisyach.html>
13. Republika Hrvatska, Ministarstvo pravosuđa i uprave, službena stranica, <https://mpu.gov.hr/>
14. Republika Hrvatska, Hrvatska odvjetnička komora, službena stranica, <https://www.hok-cba.eu/>
15. Zakon o porezu na dohodak: Zakon Republike Hrvatske, Broj: 01-081-04-3740/2 Zagreb, 10. prosinca 2004. <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>

References:

1. Sadovska I.O., Advokatska diialnist yak obiekt podatkovopravovoho rehuliuвання, dysertatsiia, 2020 rik. <https://nrat.ukrintei.ua/searchd> [in Ukrainian].
2. Kodeks Respublyky Kazakhstan «O nalohakh y druykh obiazatelnykh platezhakh v biudzhet» (Nalohovyi kodeks) ot 25 dekabria 2017 hoda № 120-VI. https://online.zakon.kz/document/?doc_id=36148637&doc_id2=36148637#pos=4;-98&pos2=1281;-98
3. Zakon Respublyky Kazakhstan «Ob obiazatelnom sotsyalnom strakhovanyu» ot 26 dekabria 2019 hoda № 286-VI ЗПК. https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32615593#pos=5;-108
4. Nalohovyi kodeks Kyrgyzskoi Respublyky: Zakon Kyrgyzskoi Respublyky ot 17 oktiabria 2008 hoda № 230. <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ru-ru/202445>

5. Ob advokature: Zakon Estonyy ot 21 marta 2001 hoda.
<https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%D0%91%20%D0%90%D0%94%D0%92%D0%9E%D0%9A%D0%90%D0%A2%D0%A3%D0%A0%D0%95%2010.06.2018.pdf>
6. O nalohoblozhenyy: Zakon Estonyy ot 20 fevralia 2002 hoda.
https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%20%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%9E%D0%9E%D0%91%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%98%D0%98_18032015.pdf
7. O podokhodnom nalohe: Zakon Estonyy ot 15 dekabria 1999 hoda.
https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%20%D0%9F%D0%9E%D0%94%D0%9E%D0%A5%D0%9E%D0%94%D0%9D%D0%9E%D0%9C%20%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%95_01.07.2015.pdf
8. O sotsyalnom nalohe: Zakon Estonyy ot 13 dekabria 2000 hoda.
https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%20%D0%BE%20%D1%18081%D0%BE%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%BC%20%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B5_29.03.2015.pdf
9. O sotsyalnom nalohe: Zakon Estonyy ot 13 dekabria 2000 hoda.
https://v1.juristaitab.ee/sites/www.juristaitab.ee/files/elfinder/ruseadused/%D0%97%D0%90%D0%9A%D0%9E%D0%9D%20%D0%9E%20%D0%9D%D0%90%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%95%20%D0%A1%20%D0%9E%D0%91%D0%9E%D0%A0%D0%9E%D0%A2%D0%90_01.07.2015.pdf
10. Zakon o odvetnistvu: Zakon Republike Hrvatske, PA4-11/1-94. Zagreb, 2. veljače 1994.
<https://www.zakon.hr/z/176/Zakon-o-odvetni%C5%A1tvu>
11. Ustav Republike Hrvatske, Klasa: 012-02/01-01/03 Zagreb, 25. travnja 2001.
<https://www.zakon.hr/z/94/Ustav-Republike-Hrvatske>
12. Hvozdi V.A. Kilkist advokativ v Ukraini perevyshchyla 60 tysiach, NAAU, 2020 rik,
<https://unba.org.ua/news/6744-kil-kist-advokativ-v-ukraini-perevishila-60-tisyach.html> [in Ukrainian].
13. Republika Hrvatska, Ministarstvo pravosuđa i uprave, službena stranica, <https://mpu.gov.hr/>
14. Republika Hrvatska, Hrvatska odvjetnička komora, službena stranica, <https://www.hok-cba.eu/>
15. Zakon o porezu na dohodak: Zakon Republike Hrvatske, Broj: 01-081-04-3740/2 Zagreb, 10. prosinca 2004. <https://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>